

Entre la unitat i l'annexió

Amb l'acord de la unió econòmica i monetària dels dos estats alemanys, el canceller federal Helmut Kohl ha recuperat la iniciativa del procés de reunificació, però la clau de la unitat política està en les eleccions del març a la RDA.

En l'últim ple del Comitè Central del Partit Comunista Francès, el secretari general, George Marchais, no va amagar la seva preocupació per la reunificació alemanya. Tot i que va dir que no li semblava malament l'evolució a la Unió Soviètica i la tornada a la democràcia dels països de l'Est, l'ortodox Marchais va dir que no veia per enlloc la unitat alemanya: que allò era una simple annexió de la RDA per part del govern federal de Bonn.

I encara que aquesta valoració l'hagi expressat un marxista-leninista com Marchais, no són pocs els sectors socials i polítics europeus que podrien estar-hi d'acord. Sobretot després del viatge del primer ministre alemany oriental Hans Modrow a la RFA. Allí, a Bonn, mentre a la cimera d'Ottawa les quatre potències guanyadores de la segona guerra mundial decidien negociar l'estatus internacional de la futura Alemanya, el canceller federal Helmut Kohl apareixia en públic per anunciar la unitat econòmica: el marc federal serà la moneda única en tots dos estats alemanys i la RDA s'incorporarà immediatament a l'economia de mercat. Tot sembla, ara com ara, fet i benèit. Tots els mitjans de comunicació van ser testimonis de com el canceller estava més pendent de fer consultes als seus assessors que d'escoltar Modrow mentre deia coses com aquestes: "...cal que es tinguin en compte els drets dels nostres treballadors... els nostres treballadors són gent ben preparada... la RDA té encara recursos..." I finalment Modrow va deixar anar allò

A Modrow, com a Gorbtxov, el procés d'obertura se li'n va de les mans.

que potser retenia en l'inconscient: "és una llàstima haver d'assistir al fracàs del sistema socialista". Molts dels presents no van poder evitar sentir compassió.

LA BATALLA DEL 18 DE MARÇ

Fa tres setmanes, quan Modrow va tornar de Moscou amb el permís de Gorbtxov per parlar de reunificació, semblava que les forces d'esquerres de la RDA serien les conductores del procés que porta cap a l'Alemanya unida. Però gairebé immediatament els occidentals van contraatacar: primer els Estats Units i la mateixa RFA van posar el crit al cel quan Modrow va apostar per una Alemanya neutral; al

cap d'uns dies Washington i Bonn, principalment, ja deien que la futura Alemanya hauria de ser membre de l'OTAN, proposta que va rebutjar immediatament la Unió Soviètica. Però la realitat era aquesta: la RDA no podia mantenir gaire temps una posició de fermeza perquè cada dia milers dels seus ciutadans passen la frontera i l'economia ha arribat al punt del col.lapse.

El canceller Kohl vol plantejar les eleccions lliures del 18 de març a la RDA com si fossin la convocatòria electoral d'un *land*. En les pròximes setmanes la Unió Cristiana Democràtica Federal donarà tot el seu suport logístic i econòmic a la coalició conservadora que ha format a la RDA l'antic par-

tit satèl·lit del mateix nom, el grup Despertar Democràtic —escindit del Nou Fòrum— i la Unió Social Alemanya, la versió oriental del partit cristià de Baviera. Aquest bloc conservador, amb l'ajuda de la coalició liberal patrocinada també des de Bonn, intentarà guanyar la partida al Partit Socialdemòcrata, ara com ara el favorit. No és fàcil que el SPD que encapçala Ibrahim Boheme, amb el ple suport de Willy Brandt, perdi massa punts del 54% que li atribueixen les enquestes. Les mateixes enquestes que asseguren que l'antic SED, els diguem-ne neocomunistes, arribaran al 12% i que els demòcrata-cristians i els liberals plegats no aniran més enllà del 16%.

Un parlament al Berlín Est amb una forta majoria d'esquerres, més les pressions soviètiques a la cimera de les quatre potències, serien els únics frens al pla annexionista del canceller Kohl. Aleshores si la reunificació es retarda uns mesos i es planteja per a l'any que ve, és possible que el procés d'unitat sigui diferent i que el negocii fins i tot dos governs socialdemòcrates: el del Berlín Est i el que es pugui formar a Bonn el desembre si el SPD guanya les eleccions tot capitalitzant la victòria de l'Est. Però si l'annexió s'accelera i es consuma, sobretot per pressions econòmiques abans que acabi 1990, aleshores Kohl podria fer el que ja ha anunciat: convocar, per al desembre, eleccions generals a tot el territori de la nova Alemanya. Amb moltes possibilitats de guanyar-les.

Llibert Ferri